اختتامیه هشتادوسومین دوره دانش‌افزایی فارسی

فرهیختگان| مراسم اختتامیه هشتادوسومین دوره دانش‌افزایی زبان فارسی، در سالن اجتماعات دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی برگزار شد. این دوره که با هدف آموزش زبان فارسی در سطوح مختلف به ۲۰۰ فارسی‌آموز غیرایرانی از ٤١ کشور جهان از ۱۲ مرداد آغاز شده بود طی این مراسم به کار خود پایان داد. این دوره از سوی بنیاد سعدی و با همکاری دانشگاه علامه طباطبایی برگزار شده بود و در مراسم اختتامیه آن غلامعلی حداد عادل، رئیس بنیاد سعدی، حسین سلیمی، رئیس دانشگاه علامه طباطبایی، ابراهیم ترکمان، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به نمایندگانی از وزارت علوم، اعضای هیات رئیسه دانشگاه و دانشجویان شرکت‌کننده حضور داشتند.

خبر خانه

محصولات دانشگاه آزاد اسلامی در نمایشگاه فن‌بازار انزلی

فرهیختگان| دانشگاه آزاد اسلامی در نمایشگاه فن‌بازار امسال که سوم تا پنجم شهریور در منطقه آزاد انزلی برگزار شد محصولات و تکنولوژی‌های مختلفی را به نمایش گذاشت، که از جمله آنها می‌توان به انواع ربات، خودروی کوآدرو، دستگاه پرورش جلبک و تهیه نفت از آن، دستگاه عابرچاپ، دستگاه تست خستگی فلزات و... اشاره کرد. دستگاه احضار پرستار بی‌سیم یکی از محصولات ارائه شده از سوی دانشگاه آزاد اسلامی در این نمایشگاه بود. محمدعلی جوافشان از اعضای شرکت سازه‌های ارتباطی کاسپین درباره این دستگاه گفت: «یکی از مهم‌ترین طرح‌های شرکت سازه‌های ارتباطی کاسپین دستگاه احضار پرستار بی‌سیم است. این دستگاه در بیمارستان در دو تا سه ساعت نصب و راه‌اندازی می‌شود، در حالی که اگر بخواهیم از نوع باسیم این دستگاه استفاده کنیم، حداقل یک ماه برای نصب احضار پرستار باسیم وقت لازم است.» او افزود: «تاکنون این دستگاه در سه بیمارستان استان گیلان یعنی شهید نورانی تالش، امام‌خمینی(ره) صومعه‌سرا و بیمارستان رسالت ماسال نصب شده و بیمارستان‌ها از عملکرد آن راضی بوده‌اند. برای این کار یک دستگاه کوچک پای تخت برای مریض و یک دستگاه بزرگ در ایستگاه پرستاری نصب می‌شود. عملکرد این دستگاه به این صورت است که اگر بیمار به پرستار نیاز داشته باشد با فشار دادن یک دکمه، شماره تخت آن بیمار در ایستگاه پرستاری با آلارم مشخص می‌شود.» جوافشان درباره مزیت این دستگاه نسبت به نمونه‌های مشابه گفت: «این دستگاه می‌تواند نظم بیشتری به سرکشی پرستاران به بیماران بدهد، وقتی شماره تخت مریض در ایستگاه پرستاری نمایش داده می‌شود پرستار حتما باید به مریض مراجعه کند، زیرا دکمه خاموش در کنار تخت بیمار است.»

شرایط اعزام دانشجو به آلمان

حسین سالارآملی

فرهیختگان| حسین سالارآملی، قائم مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل و رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، از امکان اعزام دانشجویان دوره دکتری برای گذراندن دوره‌های ٦ تا ۹ ماهه به کشور آلمان خبر داد. سالارآملی، قائم‌مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل و رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: «براساس قرارداد همکاری میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و موسسه تبادلات آکادمیک آلمان که در تیر ۹۵ به امضای نهایی دو طرف رسید، اعزام دانشجویان دوره دکتری برای استفاده از دوره‌های ٦ تا ۹ ماهه به کشور آلمان امکان‌پذیر شده است. اعزام دانشجویان دکتری به آلمان برای فرصت مطالعاتی و پژوهشی به صورت مشترک و با حمایت مالی دو طرف انجام می‌شود. دانشجویان دوره دکتری، که در حال حاضر دارای پذیرش از دانشگاه‌های آلمان هستند، می‌توانند قبل از آغاز ترم مهر جاری، مدارک خود را برای اعزام، به دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه تحویل دهند.»

فتح‌الله امی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از اختلاف میان وزارت بهداشت و علوم می‌گوید

با ادغام هم مشکل حل نخواهد شد

■ اخیرا بحث بر سر چند کدرشته، باعث دامن زدن به اختلافات دو وزارتخانه شده است

سید حسن قاضی‌زاده هاشمی و محمد فرهادی در جلسات بسیاری درباره اختلاف وزارت بهداشت و علوم با هم گفت‌وگو کرده‌اند

محسن بوالحسنی
Bolhasani1981@fdn.ir

پس از انقلاب و تصمیم نهایی شورای عالی انقلاب فرهنگی، به ضرورت تامین نیروی انسانی و تربیت پزشک و بی‌نیازی از ورود پزشکان هندی و پاکستانی به کشور و دیگر مباحث کارشناسی در این حوزه، وزارت بهداشت به عنوان وزارتخانه‌ای مستقل و با هدف فراهم آوردن موجبات تامین بهداشت و درمان کلیه افراد کشور از طریق گسترش خدمات بهداشتی، درمانی و آموزشی آغاز به فعالیت کرد. با این حال طی چندین سال گذشته وزارت علوم و وزارت بهداشت بر سر موضوعاتی مانند مسئولیت دانشگاه‌های علوم پزشکی و اخیرا مسئولیت کدرشته‌های علوم پایه پزشکی به اختلافاتی رسیده‌اند که تا این لحظه و با وجود رایزنی‌های مختلف، این اختلافات و به خصوص اختلاف اخیر بر سر حدود ۳۰ کدرشته و مسئولیت آنها به نتیجه‌ای نرسیده است.

در دولت جدید، هر دو وزیر این دو وزارتخانه با تشکیل جلسات متعدد سعی بر حل این اختلاف داشتند و در آخرین تصمیم که چند روز پیش اخذ شد، قرار بر آن شد محمدعلی نجفی چهره شناخته شده دولت که اصولا در این‌گونه مسائل نقشی کلیدی دارد، به عنوان حَکم یا به گفته‌ای دیگر هماهنگ‌کننده این دو وزارتخانه وارد میدان شود. در حال حاضر از میان ٢٤ رشته مشترک میان وزارت علوم و وزارت بهداشت که مسئولیت آنها محل اختلاف بود، به پیشنهاد وزیر بهداشت قرار شد انجام کلیه امور مربوط به آموزش گرایش‌های مرتبط با سلامت مقاطع تحصیلی مختلف به صورت متمرکز به وزارت بهداشت محول شود که این پیشنهاد توسط رئیس‌جمهور و طی ابلاغیه‌ای تایید و عملیاتی شد. البته این موضوع مخالفت وزیر علوم را به همراه داشت و باز هم بحث بر سر این اختلافات داغ شد.

فتح‌الله امی، رئیس پژوهشگاه هوافضا و مشاور سابق وزیر علوم در گفت‌وگو با «فرهیختگان» نظر خود را پیرامون این اختلافات و راه‌حل برون‌رفت از آن مطرح می‌کند. امی معتقد است وزارت بهداشت باید به رسالت خود در بخش پزشکی اجتماعی و خدمات‌رسانی به مردم و وزارت علوم نیز باید در بحث عملیاتی به وظیفه خود عمل کند.

۱ وزارت بهداری و وزارت بهداشت

از نزدیک در جریانش بودم. بسیار بر سر این موضوع بحث و کار کارشناسی انجام شد. دلایل مختلفی وجود داشت که بهداشت از آموزش عالی جدا شود. یکی از دلایل این بود که در آن سال‌ها ما خیلی دچار کمبود پزشک بودیم و این تصمیم به این دلیل بود که وزارت درمان و آموزش پزشکی جدا شود تا بتواند به تامین نیروی انسانی در حوزه پزشک کمک بیشتری کند. به همین علت وزارت بهداری را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اضافه کردند تا از امکانات وزارت بهداری استفاده شود. به این دلیل که ما کمبود پزشک داشتیم و پزشک از خارج می‌آوردیم. به همین دلیل هم گفتند اگر ما امکانات آموزشی را گسترش دهیم موفق خواهیم شد که کمبود پزشک در کشور را جبران و نیروی انسانی در این زمینه تربیت کنیم. همین اتفاق هم افتاد و ما امروز نه تنها از لحاظ پزشک کمبودی نداریم؛ بلکه توان این را هم داریم که به کشورهای دیگر پزشک اعزام کنیم. بنابراین بسیار کار کارشناسی در این زمینه انجام شد و نتیجه حاصل شده چیزی بود که حکم به تفکیک این وزارتخانه‌ها می‌داد.

۲ موضوع اختلاف طبیعی است

البته امروز یک نظریه وجود دارد و آن هم اینکه حال که نیاز ما در این بخش مرتفع شده است، مجددا این دو وزارتخانه باید با هم یکی شوند. در این راستا یک سوال مطرح است که آیا باید یک وزارت بهداری دیگر هم به‌وجود بیاید؟ به عقیده من اگر قرار است وزارت بهداری جدیدی دوباره بنا شود، بهتر است این اتفاق نیفتد و کماکان بیمارستان‌ها به عنوان مراکز آموزشی مورد استفاده قرار گیرند و به همین شیوه ادامه مسیر دهند. البته من در این مورد نظری ندارم چون تخصصی ندارم و به عنوان یک کارشناس حرف می‌زنم. در این زمینه باید آقایان فرهادی و هاشمی نظر بدهند که هم پزشک هستند و هم در سطح کلان مدیریت می‌کنند. اولا خود موضوع اختلاف طبیعی است. هر کاری شما انجام بدهید این اختلافات وجود دارد. اما با ادغام این دو وزارتخانه با هم این مشکلات و اختلافات حل نخواهد شد. علوم پایه پزشکی در حقیقت به نوعی به وزارت علوم نزدیک است؛ چون جزء علوم است. عملیات بیمارستانی کمی دارد و در محدوده علم قرار می‌گیرد که وزارت علوم باید مسئولیت آن را به عهده بگیرد. به معنای دیگر این فعالیت‌ها نیاز به بیمارستان و مراکز درمانی ندارند و همان کلاس و آزمایشگاه برایشان کفایت می‌کند. پس بهتر است در اختیار آموزش عالی باشد؛ چون ادغام اینها در وزارت بهداشت که به نوعی درگیر درمان مسائل درمان است، درست نیست. پس بهتر است علوم پایه پزشکی درگیر مسائل عملیاتی نشود، چون سطحش پایین می‌آید.

درباره صحبتی که آقایان می‌کنند و نظراتی که دارند خودشان باید پاسخ بدهند و من نمی‌توانم از جانب آنها حرف بزنم اما به لحاظ اینکه احیانا علوم پایه پزشکی دچار افت علمی نشود و در سطح جهانی هم شتاب تولید علمی‌مان، که مد نظر مقام معظم رهبری است، پایین نیاید به نظرم این رویه در وزارت علوم بهتر جواب می‌دهد تا وزارت بهداشت. به همان دلیلی که گفتم وزارت بهداشت درگیر مسائل درمانی مردم است و این گونه بحث‌ها، بحث‌های عملیاتی است که بهتر است در اختیار وزارت علوم باشد. من از جنبه بین‌المللی و تولید علم می‌گویم که احتمال می‌دهم اگر غیر از این اتفاق بیفتد، ما دچار مشکل در شتاب تولید علم خواهیم شد.

فتح‌الله امی

۳ برجام و توسعه علم و فناوری

علم و فناوری را باید از هم جدا کرد. با این تفکیک به این نتیجه می‌رسیم که علم مرز و تحریم نمی‌شناسد و راه خودش را پیدا می‌کند. ما در دوران تحریم هم سرعت بسیار خوبی در تولید علم داشته‌ایم. من در همان دوران هم با دانشگاه‌های بسیاری مانند میشیگان و... کار کرده و هیچ وقت احساس نکرده‌ام که تحریم در این زمینه خللی ایجاد کرده است. همان زمان هم رفت و آمد دانشجو و استاد صورت می‌گرفت و بحث علمی از رونق خود نیفتاده بود. یا از طریق استادان دانشگاه‌های دیگر رساله‌های مختلفی انجام می‌شد و هیچ‌گونه محدودیت و مانعی در این زمینه وجود نداشت. اما در بحث فناوری ما با مشکلاتی روبه رو بوده‌ایم. ما در فناوری محدودیت داشته‌ایم. دولت‌ها به توسعه علم تسلط ندارند. دولت‌ها چه در کشورهای توسعه یافته و چه در حال توسعه تسلطی بر تولید علم ندارند و کشورها می‌توانند با هم ارتباط علمی داشته باشند و هیچ چیز نمی‌تواند مانع این مساله باشد. اما در بخش فناوری دولت‌ها تسلط دارند و می‌توانند مانع تولید یا انتقال فناوری شوند. در حال حاضر این موانع کم شده بنابراین باید ببینیم در آینده تمام این موانع تحقق برداشته می‌شود یا نه. احساس من در حال حاضر این است که در زمینه فناوری مقداری از مشکلات‌مان کم شده است. پس ما نه در زمان تحریم و نه پس از برجام از لحاظ تولید علم مشکلی نداشته‌ایم و فقط بحث فناوری و انتقال آن با مشکلاتی مواجه بوده که امیدواریم با اتفاقاتی که در شرف رخ دادن است شاهد برداشته شدن سدهایی که در این مسیر به‌وجود آمده است، باشیم.

آکادمی

در دومین همایش حقوقی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مطرح شد

وظایف مدیران دهگانه حقوقی دانشگاه‌ها

محمد روشن

فرهیختگان| روسای دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی ملزم شده‌اند قبل از ایجاد هرگونه تعهد یا اتخاذ تصمیمی که منشا حق و تکلیفی باشد نظر کارشناسی حقوقی را اخذ کنند. محمد روشن، معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که در اختتامیه دومین نشست مدیران دفاتر حقوقی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور در دانشگاه بوعلی سینای همدان شرکت کرده بود با بیان این مطلب و استناد به طرح آمایش آموزش عالی کشور گفت: «با توجه به طرح آمایش و در راستای یکسان‌سازی روش اعمال مدیریت در دانشگاه‌های کشور، معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت علوم دفاتر حقوقی را در ۱۰ منطقه کشوری ساماندهی، احکام مدیران مناطق را صادر و به همراه شرح وظایف آنان ابلاغ کرده است.»

روشن با تشریح وظایف مدیران دهگانه حقوقی دانشگاه‌ها افزود: «مدیران دفاتر مناطق در حال حاضر انتصابی هستند و از سال آینده با نظر مدیران حقوقی منطقه و با نظارت استطلاعی وزارتی انتخاب خواهند شد.»

صیانت از حقوق دانشگاهیان

موضوع دیگری که معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم به آن اشاره کرد بحث صیانت از حقوق دانشگاهیان بود که روشن در تشریح روند رسیدگی به این مساله از اجرایی شدن جدول زمانی مربوط با این موضوع سخن گفت. او در این باره افزود: «مطابق جدول زمانی ابلاغی به صورت عادی و فوق‌العاده مدیران در منطقه نشست‌های تخصصی خواهند داشت و با شور و مشورت روش‌های بومی صیانت از حقوق دانشگاهیان و تدوین لوایح حقوقی را برای دفاع از حقوق موسسات وابسته در محاکم قضایی پیگیری خواهند کرد. مدیران به صورت اقتضایی از مدیران دفاتر استانی دیوان عدالت اداری و مدیران مناطق بازرسی کل کشور دعوت خواهند کرد با هماهنگی بیشتر از حقوق بیت‌المال و مردم صیانت کنند، تا به این شکل ضمن پیشگیری از بروز تخلف، با سرعت بیشتری تعامل لازم انجام پذیرد. برای استفاده از ظرفیت علمی مدیران دفاتر حقوقی که عمدتا عضو هیات علمی گروه‌های علمی و دانشکده‌های حقوق دانشگاه‌های کشور هستند، مقرر شد ۱۰ موضوع احصایی که نیاز به قانون‌گذاری داشته شناسایی شده و با مطالعه، تحقیق و پژوهش آن تدوین شود تا به صورت لایحه تقدیم هیات وزیران و متعاقبا با انجام تشریفات به مجلس شورای اسلامی ارائه شود. برخی از قوانین حاکم بر روابط دانشگاهیان با وزارت علوم به دلیل گذشت ایام، از کارایی لازم برخوردار نیستند و به شدت نیاز به بازنگری داشته و دارند، که از جمله این قوانین می‌توان به قانون روش اعاده و انجام تعهدات مالی و غیرمالی دانشجویان ارزبگیر و مستنکفین از اجرای تعهد که پس از بازه زمانی قابل توجهی به کشور بازمی‌گردند، اشاره کرد.»

اصلاح و به‌روزرسانی قوانین جامع

روشن با اشاره به مساله بازنگری قوانین سابق و تدوین قوانین جامع نیز گفت: «بازنگری قوانین سابق و تدوین قوانین جامع، روزآمد و کارگشا متناسب با نیاز روز، نیاز به مشارکت علمی دانشگاهیان به ویژه مدیران دفاتر حقوقی دانشگاه‌ها و اعضای هیات علمی دانشگاه های کشور دارد، که امیدواریم با این برنامه‌ریزی به وظایف خود جامه عمل بپوشاند. اصلاح و به‌روز کردن قوانین حوزه آموزش عالی یکی از اهداف و چشم‌اندازهای آموزش عالی است که در این طرح به آن توجه جدی شده است که روشن از آن به عنوان تکلیف قانونی یاد کرده است: «نکته مهم دیگر به روز کردن و اصلاح قوانین در حوزه آموزش عالی است. این موضوع یکی از تکالیف قانونی همه دستگاه‌های اجرایی بوده است که وزارت علوم نیز به سهم خود تلاش برای اجرا و به‌روز کردن آن دارد. در همایش اخیر از متخصصان تنقیح دعوت شد تا با انعقاد قرارداد پژوهشی یا در راستای انجام تکالیف آموزشی و پژوهشی با دفتر تدوین لوایح و تنقیح مقررات وزارتخانه همکاری کنند.» معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم بر این نکته نیز تاکید کرد که هر قراردادی که به امضای مدیریت‌های دانشگاهی، اعم از آموزشی و پژوهشی می‌رسد، تبدیل به حق یا تکلیفی برای آنان یا اشخاص حقیقی و حقوقی خواهد شد و تمام روسای دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی ملزم به اخذ نظر کارشناسی حقوقی خواهند بود و در غیر این صورت مسئولیت‌های حقوقی و کیفری آن متوجه خودشان خواهد بود.

حل و فصل اختلافات ملکی

منصور غلامی، رئیس دانشگاه بوعلی سینای همدان به عنوان میزبان این نشست، این دانشگاه را حائز رتبه هفتم شاخص‌های پژوهشی کشور عنوان کرد و گفت: «دانشگاه بوعلی سینای همدان با بیش از ۱۲ هزار دانشجو و ٤۳۰ عضو هیات علمی جایگاه خوبی در بین دانشگاه های کشور دارد و ۳۵ درصد دانشجویان در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مشغول تحصیل هستند.» غلامی با اشاره به ضرورت برگزاری چنین همایش‌هایی گفت: «این نشست‌ها و همایش‌های حقوقی در راستای تبیین حقوق دانشگاه‌ها است. گروه‌های حقوقی زبده‌ای در دانشگاه‌های کشور وجود دارند که با ساماندهی این افراد و ورود آنها به مباحث قانونگذاری و تفسیر قوانین برای کشور مثمر ثمر خواهد بود.» رئیس دانشگاه بوعلی سینای همدان با بیان اینکه این دانشگاه دعوای ملکی زیادی با سایر دستگاه‌ها و اشخاص حقیقی دارد، تصریح کرد: «وسعت فضای دانشگاه ۱۲۰ هکتار است. از گذشته به مسائل و مشکلات حقوقی در این دانشگاه کمتر توجه شده که ریشه اصلی این موضوع مباحث حقوقی در این دانشگاه است.»